

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ

Αθήνα, 7 /5/2018

Α.Π.: /ΕΥΚΕ 689

48431

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 10, Σύνταγμα

Ταχ. Κώδικας : 105 63

Πληροφορίες : Αλεξ. Δρακάτου,

Τηλ.: 210 3742071

Fax: 210 3742063

E-mail: adrakatou@mnec.gr

Προς: Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και
Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ
Κοραή 4,
10564 Αθήνα

Υπ' όψιν: κου Χρήστου Κύρκογλου
(ηλεκτρονικά)

ΘΕΜΑ: Διατύπωση γνώμης ΕΥΚΕ σχετικά με σχέδια προσκλήσεων υποβολής προτάσεων στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα 2014-2020, για δράσεις αρμοδιότητας πολιτικής του Υπουργείου Υγείας (εξαρτήσεις, ψυχική υγεία)

Σχετ.: Το από 25-04-2017 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (αρ. πρωτ. εισ. ΕΥΚΕ 689/25.04.2017)

Σε συνέχεια του ως άνω αναφερόμενου μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (αρ. πρωτ. εισ. ΕΥΚΕ 689/25.04.2017), το οποίο αφορά σε δυο σχέδια Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για δράσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας που αφορούν την πρόληψη και αντιμετώπιση των εξαρτήσεων και την ανάπτυξη υπηρεσιών ψυχικής υγείας, στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020, λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημειώνονται τα εξής:

1. Σύμφωνα με το περιεχόμενο των ως άνω αναφερόμενων σχεδίων πρόσκλησης, προβλέπεται η αξιολόγηση και ένταξη δράσεων που αφορούν αναλυτικά:

1.1. Την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων, την ενίσχυση της δυνατότητας πλήρους απεξάρτησης, την προώθηση της κοινωνικής επανένταξης ατόμων με εξαρτήσεις, την πρόληψη και τη φροντίδα πληθυσμών σε κίνδυνο.

Στο πλαίσιο αυτό, καλούνται νομικά πρόσωπα με καταστατική αρμοδιότητα για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων (π.χ. ΟΚΑΝΑ, ΚΕΘΕΑ, Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αθηνών, Γ.Ν.Θ. «Γ. Παπανικολάου», Γ.Ν. Ιωαννίνων Χατζηκώστα ή άλλο νοσοκομείο) να υποβάλλουν προτάσεις έργων για δράσεις σχετικά με:

• Υπηρεσίες μείωσης της βλάβης με στόχο την παροχή βασικών υγειονομικών και κοινωνικών αναγκών των εξαρτημένων ατόμων με χαμηλό κίνητρο και δυνατότητα απεξάρτησης, ήτοι: μονάδες άμεσης πρόσβασης για παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας & παραπομπή σε εξειδικευμένες δομές,

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

κινητές μονάδες, κέντρα ημέρας με υπηρεσίες βραχείας φιλοξενίας για παροχή υπηρεσιών υγιεινής, σίτισης & φιλοξενίας.

- Δομές & υπηρεσίες θεραπείας, ήτοι: α) Ενίσχυση δομών όπως μονάδες σωματικής αποτοξίνωσης για αντιμετώπιση συμπτωμάτων συνδρόμου στέρησης, πολυδύναμα κέντρα, κινητές μονάδες, μονάδες απεξάρτησης από το αλκοόλ και τις «νόμιμες» εξαρτήσεις και μονάδες για άτομα με ψυχιατρική συννοσηρότητα, οι οποίες θα παρέχουν ανά περίπτωση υπηρεσίες πρωτοβάθμιας υποστήριξης & βραχείας παρέμβασης, ψυχοκοινωνικής συμβουλευτικής & θεραπευτικής στήριξης, προετοιμασίας για παραπομπή σε κατάλληλο πρόγραμμα απεξάρτησης, κλπ., β) Ενίσχυση δράσεων γονεϊκής στήριξης και προστασίας εξαρτημένων και έγκαιρης παρέμβασης σε εφήβους – νέους με παραβατική συμπεριφορά, με στόχο τη θεραπευτική αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας, την παροχή ψυχολογικής υποστήριξης, την παραπομπή σε κατάλληλη θεραπεία, κλπ.
- Προγράμματα υπηρεσιών πρόληψης για τον γενικό πληθυσμό και ειδικές ομάδες, ήτοι: Ανάπτυξη ενημερωτικού υλικού για πρόληψη νέων μορφών εξάρτησης, έγκαιρη παρέμβαση στο φοιτητικό πληθυσμό, οργάνωση δικτύου έγκαιρης παρέμβασης στη σχολική κοινότητα, ενίσχυση δικτύωσης κέντρων πρόληψης με επίκεντρο τις δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.
- Προγράμματα κοινωνικής ένταξης για πρώην εξαρτημένα ή υπό απεξάρτηση άτομα, ήτοι: προγράμματα εκπαίδευσης / επιμόρφωσης με υπηρεσίες υποστήριξης για επανασύνδεση με το εκπαιδευτικό σύστημα, επαγγελματικού προσανατολισμού, ανάπτυξης δεξιοτήτων και υποστήριξης για ένταξη στην αγορά, νομικής υποστήριξης & υποστήριξης για ανάπτυξη δομών κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

Οι δαπάνες των έργων περιλαμβάνουν το κόστος προσωπικού για τη στελέχωση των μονάδων / δομών, τις λειτουργικές δαπάνες (με τη μέθοδο απλοποιημένου κόστους, ως ποσοστό επί των άμεσων δαπανών προσωπικού), καθώς και την προμήθεια του τυχόν αναγκαίου εξοπλισμού ή/και μίσθωσης των αναγκαίων υποδομών (κτιρίων / οχημάτων).

Ωφελούμενοι των ανωτέρω αναφερόμενων έργων είναι τα εξαρτημένα άτομα και οι οικογένειές τους, οι πρώην εξαρτημένοι ή/και άτομα υπό απεξάρτηση, καθώς και ο γενικός πληθυσμός (για τον τομέα της πρόληψης).

- 1.2. Την **παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας**. Στο πλαίσιο αυτό, καλούνται Ν.Π.Ι.Δ. και Ν.Π.Δ.Δ. του Νόμου 2716/1999, «Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ/Α/96/17.5.1999), να υποβάλλουν προτάσεις έργων για δράσεις σχετικά με:

- Εισαγωγή καινοτόμων υπηρεσιών ψυχικής υγείας στην πρωτοβάθμια φροντίδα (πρόληψη – προαγωγή), ήτοι: ενίσχυση υφιστάμενων τομεοποιημένων μονάδων ψυχικής υγείας για την παροχή υπηρεσιών ολοκληρωμένης κοινοτικής θεραπείας κατ' όικον νοσηλείας, ενίσχυση μονάδων ψυχικής υγείας & κινητών μονάδων για παροχή εξειδικευμένων / παιδοψυχιατρικών υπηρεσιών, προγράμματα διασύνδεσης κέντρων ημέρας για άτομα που πάσχουν από άνοια – Alzheimer με δομές των ΟΤΑ –όπως τα ΚΗΦΗ & τα ΚΑΠΗ- για την παροχή υπηρεσιών πρόληψης & φροντίδας και προγράμματα διασύνδεσης των ιατρικών μνήμης και νοητικών λειτουργιών με δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας των γενικών νοσοκομείων. Στις δράσεις δύναται να περιλαμβάνεται κατάρτιση και on-the-job training στελεχών των δομών, ενημέρωση & εκπαίδευση του πληθυσμού, καθώς και σχεδιασμός & εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης.
- Νέες δομές παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών ψυχικής υγείας στην κοινότητα, ήτοι: ανάπτυξη οικοτροφείων αποσυλοποίησης ψυχικά πασχόντων (μονάδες

ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης για ψυχιατρική παρακολούθηση, θεραπεία & υποστήριξη), ειδικά κέντρα ημερήσιας φροντίδας ασθενών με Alzheimer & άλλες συναφείς διαταραχές όπου παρέχεται πληροφόρηση & ψυχολογική στήριξη και των συγγενών και συμπληρωματικές δομές παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας σε γενικά νοσοκομεία που διαθέτουν τις απαραίτητες υποδομές.

- Εξειδικευμένες δομές παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας, ήτοι: δομές φιλοξενίας ασθενών με Alzheimer στο τελικό στάδιο της ασθένειας, οικοτροφεία βίαιων αυτιστικών εφήβων, δημιουργία & λειτουργία ψυχιατροδικαστικών δομών (μονάδες βραχείας παραμονής υψηλού επιπέδου προστασίας) και ανάπτυξη / αναδιοργάνωση μονάδων για κρατούμενους με ψυχικές διαταραχές από Γενικά Νοσοκομεία.

Οι δαπάνες των έργων περιλαμβάνουν δαπάνες προσωπικού, μίσθωσης αναγκαίων υποδομών, δημοσιότητας, λοιπές αμοιβές τρίτων, καθώς και «έμμεσες δαπάνες» (με τη μέθοδο απλοποιημένου κόστους, ως ποσοστό επί των άμεσων δαπανών προσωπικού).

Ωφελοούμενοι των ανωτέρω αναφερόμενων έργων είναι άτομα με ψυχικές διαταραχές ή διαταραχές συμπεριφοράς, παιδιά / έφηβοι με προβλήματα ψυχικής υγείας, άτομα που πάσχουν από άνοια / Alzheimer, οι οικογένειες των ατόμων αυτών, καθώς και ο γενικός πληθυσμός (για τον τομέα της πρόληψης).

2. Σύμφωνα με τα αρχεία που επισυνάφθηκαν στο από 25-04-2017 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (ανωτέρω σχετικό), οι δράσεις και οι δομές που προβλέπονται στις υπό αξιολόγηση προσκλήσεις υποβολής προτάσεων έχουν εγκριθεί, ως προς τη σκοπιμότητά τους, από το Υπουργείο Υγείας (Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας).
3. Στο θεσμικό πλαίσιο Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα στο σημείο 17 της **Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης** όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), καθορίζεται ότι: «το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση όπου το Δημόσιο ενεργεί «ασκώντας δημόσια εξουσία» ή όταν οι δημόσιες οντότητες ενεργούν «υπό την ιδιότητά τους ως δημόσιες αρχές». Μια οντότητα μπορεί να θεωρηθεί ότι ενεργεί ασκώντας δημόσια εξουσία σε περίπτωση που η εν λόγω δραστηριότητα εμπίπτει στις ουσιαστικές λειτουργίες του κράτους ή συνδέεται με τις λειτουργίες αυτές λόγω της φύσεως, του αντικειμένου και των κανόνων στους οποίους υπόκειται.».

Για τον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης και της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης (τμήματα 2.3 και 2.4 της ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης), η Επιτροπή ειδικότερα έχει κρίνει ότι:

- «Στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, το κατά πόσον ένα σύστημα θα θεωρηθεί ότι συνεπάγεται οικονομική δραστηριότητα εξαρτάται από τον τρόπο σύστασης και διάρθρωσής του. Στην ουσία, η νομολογία κάνει διάκριση μεταξύ των συστημάτων που βασίζονται στην αρχή της αλληλεγγύης και των οικονομικών συστημάτων.

Συστήματα κοινωνικής ασφάλισης που βασίζονται στην αρχή της αλληλεγγύης και δεν συνεπάγονται οικονομική δραστηριότητα έχουν, κατά κανόνα, τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: α) η συμμετοχή στο σύστημα είναι υποχρεωτική, β) το σύστημα εκπληρώνει αποστολή αποκλειστικά κοινωνικού χαρακτήρα, γ) το σύστημα είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, δ) οι παροχές είναι ανεξάρτητες από το ύψος των εισφορών, ε) οι καταβαλλόμενες παροχές δεν είναι κατ' ανάγκη ανάλογες προς τα έσοδα του ασφαλισμένου, στ) το σύστημα εποπτεύεται από το κράτος.»

- «Σε ορισμένα κράτη μέλη τα δημόσια νοσοκομεία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εθνικού συστήματος υγείας και βασίζονται σχεδόν εξολοκλήρου στην αρχή της αλληλεγγύης. Τα νοσοκομεία του είδους αυτού χρηματοδοτούνται άμεσα από τις εισφορές

κοινωνικής ασφάλισης και άλλους κρατικούς πόρους και παρέχουν δωρεάν τις υπηρεσίες τους με βάση την καθολική κάλυψη. Τα δικαστήρια της Ένωσης επιβεβαίωσαν ότι, στις περιπτώσεις που υπάρχει η εν λόγω διάρθρωση, οι αντίστοιχοι οργανισμοί δεν ενεργούν ως επιχειρήσεις. Στις περιπτώσεις που υπάρχει αυτή η διάρθρωση, ακόμη και δραστηριότητες που θα μπορούσαν καθαυτές να χαρακτηριστούν ως οικονομικής φύσεως, αλλά ασκούνται αποκλειστικά με στόχο την παροχή μιας ακόμη μη οικονομικής υπηρεσίας, δεν είναι οικονομικής φύσεως. Ένας οργανισμός που αγοράζει αγαθά — ακόμη και σε μεγάλες ποσότητες — με σκοπό την παροχή μη οικονομικής υπηρεσίας δεν θεωρείται ότι ενεργεί ως επιχείρηση απλά και μόνο επειδή αγοράζει υλικά σε ορισμένη αγορά.».

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, εφόσον από την **εθνική νομοθεσία** τεκμηριώνεται ότι οι ενισχυόμενες δομές και δράσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εθνικού συστήματος υγείας (παρέχονται στο πλαίσιο της δημόσιας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και κοινωνικής ασφάλισης), δεν ασκείται οικονομική δραστηριότητα (οι υπηρεσίες παρέχονται δωρεάν στους ωφελομένους, ήτοι στα εξαρτημένα άτομα, στα άτομα με ψυχικές διαταραχές, στους ασθενείς που πάσχουν από άνοια / Alzheimer, στις οικογένειες των ατόμων αυτών, στον γενικό πληθυσμό, κλπ.) και παρέχεται καθολική κάλυψη για όλο τον πληθυσμό της χώρας, **θα μπορούσε να υποστηριχθεί** ότι τα έργα πρόληψης και αντιμετώπισης των εξαρτήσεων και παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας **δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης**.

4. Ωστόσο, στην περίπτωση που δεν καταστεί δυνατόν να τεκμηριωθεί η ανωτέρω προϋπόθεση, τα προαναφερόμενα έργα δύναται να εξεταστούν ως **Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος**, οι οποίες απευθύνονται σε πολίτες και αποβλέπουν στο συμφέρον του κοινωνικού συνόλου. Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2, παρ. 1 της **Απόφασης της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011 (2012/21/ΕΕ)** για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, η απόφαση εφαρμόζεται σε αντισταθμίσεις για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος από νοσοκομεία που παρέχουν ιατρική περίθαλψη, αντισταθμίσεις για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος που εξυπηρετούν κοινωνικές ανάγκες όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη υγειονομική περίθαλψη, καθώς και την περίθαλψη και κοινωνική ένταξη ευπαθών ομάδων.
5. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αναφερόμενα στα σημεία 3-4, είναι αναγκαίο οι σχετικές **προσκλήσεις υποβολής προτάσεων να περιλαμβάνουν τα εξής:**

- **Στο διατακτικό:**

- ⇒ Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
- ⇒ Την Απόφαση της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/21/ΕΕ).
- ⇒ Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (11.1.2012) σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/C 8/02).
- ⇒ Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (11.1.2012) Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας

(2011) (2012/C 8/03).

- ⇒ Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 360/2012 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2012, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (Κανονισμός «De Minimis»).
- ⇒ Την με Α.Π. 74391/ΕΥΚΕ2634/13-7-2016 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ σχετικά με τις «Οδηγίες σε φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων».
- ⇒ Την με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28.08.2017 επιστολή της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες και παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων».

• Στο κεφάλαιο για τα οικονομικά στοιχεία:

- ⇒ Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την υλοποίηση των έργων δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων του φορέα που υλοποιεί το έργο. Η αποφυγή της διεπιδότησης μπορεί να διασφαλιστεί με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες.
- ⇒ Έργα και δράσεις δημόσιας υγείας που αφορούν την ιατρική και υγειονομική περίθαλψη ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, παράγουν αποτελέσματα προς το γενικό δημόσιο όφελος και δεν θα μπορούσαν να παρασχεθούν από την αγορά χωρίς την παρέμβαση του κράτους, είναι δυνατόν να συνιστούν Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ) που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξεταστούν σύμφωνα με τα κατά περίπτωση οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των ΥΓΟΣ (Απόφαση ΥΓΟΣ ή Ανακοίνωση ΥΓΟΣ ή Κανονισμός de minimis). Στις περιπτώσεις αυτές το ύψος της δημόσιας χρηματοδότησης του έργου προσδιορίζεται μέσω κατάλληλης χρηματοοικονομικής ανάλυσης προσδιορισμού της αντιστάθμισης, σύμφωνα με το εφαρμοζόμενο δίκαιο των ΥΓΟΣ.

• Στο κεφάλαιο για την επιλεξιμότητα:

- ⇒ Σε περίπτωση που μια πράξη εξετάζεται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι να υποβάλλουν την εθνική νομοθεσία & το κανονιστικό πλαίσιο που καταδεικνύει ότι η πράξη αφορά σε δραστηριότητα η οποία εμπίπτει στις ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους ή συνδέεται με τις λειτουργίες αυτές λόγω της φύσεως, του αντικειμένου και των κανόνων στους οποίους υπόκειται. Ειδικότερα, είναι αναγκαίο να τεκμηριωθεί ο χαρακτήρας της δημόσιας υποχρέωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας και να υποβληθούν στοιχεία που καταδεικνύουν ότι οι χρηματοδοτούμενες μέσω του έργου δομές και δράσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εθνικού συστήματος υγείας, βασίζονται σχεδόν εξολοκλήρου στην αρχή της αλληλεγγύης, χρηματοδοτούνται άμεσα από τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης ή/και άλλους κρατικούς πόρους και παρέχουν δωρεάν τις υπηρεσίες τους με βάση την καθολική κάλυψη του πληθυσμού.
- ⇒ Σε περίπτωση που το σύνολο ή μέρος της πράξης αποτελεί ΥΓΟΣ για τη διενέργεια της χρηματοοικονομικής ανάλυσης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι οδηγίες για τον

προσδιορισμό της αντιστάθμισης για την εκτέλεση ΥΓΟΣ που αναφέρονται στην Απόφαση 2012/21/ΕΕ ή την Ανακοίνωση 2012/C 8/03, κατά περίπτωση.

- Στο κεφάλαιο με τις οδηγίες υποβολής αιτήσεων:

⇒ Για δράσεις που εξετάζονται στο πλαίσιο των Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ) πρέπει να προσκομιστεί στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση έκθεση τεκμηρίωσης που περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- Τον πάροχο της ΥΓΟΣ και το κανονιστικό πλαίσιο από το οποίο προκύπτει ότι έχει αρμοδιότητα για τη χορηγούμενη ΥΓΟΣ.
- Την τεκμηρίωση της συγκεκριμένης ΥΓΟΣ. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για να τεκμηριωθεί μια δράση ως ΥΓΟΣ πρέπει να αποδεικνύεται ότι: α) απευθύνεται σε πολίτες και αποβλέπει στο συμφέρον του κοινωνικού συνόλου, β) εξυπηρετεί τους ειδικούς στόχους που συνδέονται με τη Δημόσια Υγεία, γ) παρέχεται σε συνθήκες έλλειψης ή μη ικανοποιητικής ανάπτυξης της σχετικής αγοράς.
- Αναλυτική περιγραφή της παρεχόμενης υπηρεσίας και όλων των επιμέρους σταδίων παροχής της, καθώς και περιγραφή των τελικών «παραδοτέων» της παρεχόμενης υπηρεσίας.
- Τη χρονική διάρκεια ανάθεσης της ΥΓΟΣ, λαμβάνοντας υπόψη και το αντίστοιχο κανονιστικό πλαίσιο καθορισμού της (Απόφαση ΥΓΟΣ ή Ανακοίνωση ΥΓΟΣ ή Κανονισμός de minimis ΥΓΟΣ).
- Τη γεωγραφική περιοχή που συνδέεται με την ΥΓΟΣ.
- Χρηματοοικονομική ανάλυση για τον προσδιορισμό της αντιστάθμισης που χορηγείται για την παρεχόμενη ΥΓΟΣ που περιλαμβάνει τις ακριβείς παραμέτρους που ελήφθησαν υπόψη για τον προσδιορισμό της χορηγούμενης αντιστάθμισης καθώς και περιγραφή του μηχανισμού ελέγχου της υπεραντιστάθμισης. Η αντιστάθμιση πρέπει να περιορίζεται στο μέτρο του αναγκαίου για την κάλυψη του συνόλου ή μέρους των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκπλήρωση υποχρέωσης παροχής της καθορισμένης Υ.Γ.Ο.Σ., λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εσόδων και ενός εύλογου κέρδους. Εφόσον η χρηματοοικονομική ανάλυση που συνοδεύει το έργο προβλέπει ποσοστό κέρδους, αυτό θα θεωρείται εύλογο εφόσον δεν υπερβαίνει το σχετικό διατραπεζικό επιτόκιο συν 100 μονάδες βάσης. Το σχετικό διατραπεζικό επιτόκιο είναι εκείνο του οποίου η λήξη και η διάρκεια αντιστοιχούν στη λήξη και τη διάρκεια της πράξης ανάθεσης. Η αντιστάθμιση για την παρεχόμενη Υ.Γ.Ο.Σ. θα αφορά αποκλειστικά στο καθαρό κόστος της παροχής της υπηρεσίας όπως αυτό προέκυψε από την σχετική χρηματοοικονομική ανάλυση και με βάση τα οριζόμενα στο κατά περίπτωση εφαρμοζόμενο θεσμικό πλαίσιο των ΥΓΟΣ.

6. Δεδομένου ότι στα σχέδια προσκλήσεων υποβολής προτάσεων αναφέρεται η δυνατότητα χρήσης **απλουστευμένων επιλογών κόστους** (δαπάνες υπολογιζόμενες ως ποσοστό επί των άμεσων δαπανών προσωπικού), θεωρείται σημαντικό να διευκρινισθεί ότι δεν έχει επιβεβαιωθεί η δυνατότητα χρήσης των μεθόδων απλοποιημένου κόστους για τον καθορισμό της αντιστάθμισης και η συνάφεια των συγκεκριμένων μεθόδων με τους όρους και προϋποθέσεις που θέτει το σχετικό θεσμικό πλαίσιο ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί ΥΓΟΣ (π.χ. έλεγχος υπερ-αντιστάθμισης). Για το θέμα αυτό η Υπηρεσία έχει προβεί σε περαιτέρω ενέργειες και θα παρέχει πρόσθετη ενημέρωση το συντομότερο δυνατόν.
7. Υπενθυμίζεται ότι, όπως επισημάνθηκε και στην με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28.08.2017 επιστολή της ΕΥΚΕ που απεστάλη στις διαχειριστικές αρχές με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 29.08.2017 και επαναληπτικά στις 28.11.2017:

- ✓ Μετά την υποβολή των μεμονωμένων προτάσεων, έκαστη εξ αυτών πρέπει να εξετάζεται διακριτά αναφορικά με την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με Α.Π. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020». Στο στάδιο αυτό δύναται να καθοριστεί με μεγαλύτερη σαφήνεια το θεσμικό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής ένωσης που θα εφαρμοστεί σε κάθε έργο (π.χ. ΥΓΟΣ ή πράξη που δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης).
 - ✓ Προκειμένου να αξιολογείται η πλήρωση του κριτηρίου συμβατότητας της εκάστοτε πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνονται οι λίστες ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχουν κοινοποιηθεί με την με Α.Π. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ.
8. Τέλος, κρίνεται σκόπιμο η παρούσα επιστολή να μνημονεύεται στο διατακτικό των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συνδρομή.

Η Προϊσταμένη της ΕΥΚΕ

Ζωή Γεωργοπούλου

Εσωτερική διανομή (ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημ. Επενδύσεων – ΕΠΔΑ Π. Κοζιάς
- Γραφείο Προϊστ. Ε.Α.Σ., κ. Φίρμπα
- ΕΥΚΕ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ
ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΟΤΗΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΟΝ
ΤΥΠΕΣ ΠΑΤΕΝΤΕΣ

Παναγιώτης Κοτζιάς

